Eurasian Academy of Sciences Social Science Journal (International Refereed & Indexed)
Eurasian Academy of Sciences Social Sciences Journal
2021 Volume: 36 S: 1 - 20
Published Online May 2020 (http://socialsciences.eurasianacademy.org)
http://doi.org/10.17740/eas.soc.2021.V36-01

A LITERATURE REVIEW ON DECISION-MAKING STYLES IN NATIONAL LITERATURE

Ertuğrul KÖSE* M. Çağrı PEHLİVANOĞLU**

* Dr., Nişantaşı Üniversitesi, İşletme Bölümü, ertugrul.kose@nisantasi.edu.tr,
Orcid ID: 0000-0002-8416-9414
** Dr., cpehlivanoglu@yahoo.com, Orcid ID: 0000-0002-7519-3068

Received Date:05.04. 2021, Revised Date:29.04.2021, Accepted Date:06.05.2021

Copyright © 2021 Ertuğrul KÖSE, M. Çağrı PEHLİVANOĞLU. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ABSTRACT

Decision-making can be defined as the process of choosing between two or more alternatives. Decision-making style refers to the individual's similar attitudes and behaviors in similar decision-making conditions. The purpose of this research is to examine the graduate theses and academic articles published in the national and international literature on decision-making styles in Turkey between 2005 and 2019 and to determine whether there is increasing interest in this topic. The research scope consists of YÖKtez, Dergipark, ULAKBİM, EBSCOHost and Google Scholar databases. In the study, 20 Ph. D. theses, 44 postgraduate degree theses, and 78 academic articles were examined. The research findings were graphically displayed and presented in the tables. As a result, it was concluded that the studies on decision-making styles in the last fifteen years were mainly focused on educational sciences, sport, and management; and the interest on the subject has increased in the last three years.

Keywords: Decision-Making, Decision-Making Style, National Literature, Literature Review

ULUSAL YAZINDA KARAR VERME TARZLARI ÜZERİNE BİR LİTERATÜR TARAMASI

ÖZET

Karar verme, iki veya daha fazla alternatif arasından seçim yapma süreci olarak tanımlanabilir. Karar verme tarzı ise, karar verme durumuyla karşılaşan bireyin benzer karar verme koşullarında benzer tutum ve davranışlar sergilemesini ifade eder. Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de 2005-2019 yılları arasında karar verme tarzları konusunda yazılan lisansüstü tezler ile ulusal ve yurtiçinde yayın yapan uluslararası dergilerde yayınlanan makaleleri incelemek ve bu konuya ilginin artıp artmadığını belirlemektir. Araştırmanın kapsamını YÖKtez, Dergipark, ULAKBİM, EBSCOHost ve Google Scholar veri tabanları oluşturmaktadır. Tarama yapılan dönemde karar verme tarzları ile ilişkili 20 doktora tezi, 44 yüksek lisans tezi ve 78 makalenin yazıldığı belirlenmiştir. İncelenen makale ve tezlere tablolarda yer verilmiş, ayrıca da, grafiksel gösterim yapılmıştır. Yapılan değerlendirmede karar verme tarzlarına yönelik çalışmaların ağırlıklı olarak eğitim bilimleri, spor bilimleri ve işletme alanlarında yoğunlaştığı ve yayın sayısının son üç yılda diğer yıllara göre artış gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karar Verme, Karar Verme Tarzı, Ulusal Yazın, Literatür Taraması

1. GİRİŞ

Bireyler günlük yaşamda çok sayıda karar verme durumu ile karşılaşırlar. Bazı karar verme durumları birey açısından kritik önem taşırken, bazıları ise görece düşük öneme sahiptir. Karar verme, alternatifler arasından seçim yapma sürecini ifade eder. Karar öncesi gerekli bilgilerin toplanması, seçim kriterlerinin tanımlanması, alternatiflerin belirlenmesi, en iyi alternatifin seçilmesi, kararın verilmesi, kararın uygulamaya geçirilmesi ve karar sonrası değerlendirme aşamalarının tümü karar verme sürecini oluşturur. Karar verme sürecinde bireysel, bilişsel, psikolojik ve çevresel olmak üzere çok sayıda faktör etkili olur.

Karar verme tarzı, karar verme durumu ile karşılaşan bireyin karar verirken izlediği ve alışkanlığa dönüşen cevap verme yaklaşımını ifade eder. Karar verme tarzı birey tarafından öğrenilebilen ve benzer durumlarda tekrarlanarak alışkanlığa dönüşebilen bir özellik taşır. Bireyler karar verme durumuna göre farklı karar verme tarzları sergileyebilirler. Bireyler bazı koşullarda detaylı ve analitik bir yaklaşımla rasyonel karar verme tarzını sergilerken, bazı durumlarda ise sezgisel, bağımlı veya anlık karar verme tarzını tercih edebilirler.

Bu çalışmada karar verme tarzları kavramı incelenerek karar verme tarzları konusunda Türkiye'de 2005-2019 yılları arasında yapılmış tez ve bilimsel makale çalışmaları değerlendirilmiştir. Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde karar verme tarzları ve bu kavramın gelişimi ele alınmıştır. İkinci bölümde araştırmanın yöntemi ve kapsamına değinilmiştir. Üçüncü bölümde karar verme tarzları konusunda yazılan tezler ve ulusal literatürde yer alan makaleler tablo ve grafik halinde sunulmuştur. Dördüncü ve son bölümde ise sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

2. LİTERATÜR

2.1.KARAR VERME TARZLARI

Karar verme tarzı, karar verme durumu ile karşılaşan bireyin karar verme sürecinde sergilediği tutum ve davranış şekli olarak ifade edilebilir. Scott ve Bruce'a göre karar verme tarzı "karar verme durumu ile karşılaştıklarında bireylerin sergiledikleri öğrenilmiş davranışsal cevap verme yaklaşımlarıdır" (Scott & Bruce, 1995: 820). Harren'e göre ise, karar verme tarzı "karar verme durumunda bireyin ortaya koyduğu temel algılama ve cevap verme yaklaşımıdır" (Harren, 1979: 124-125).

Karar verme tarzları kavramının gelişiminde Dinklage (1967), Arroba (1978), Harren (1979), Driver ve arkadaşları (1990), Scott ve Bruce (1995) ile Mann ve arkadaşlarının (1997) önemli katkıları olmuştur. Ulusal ve uluslararası yazında karar verme tarzları ile ilgili araştırmalarda Scott ve Bruce (1985) ile Mann ve arkadaşlarının (1997) geliştirmiş oldukları yaklaşımların öne çıktığı görülmektedir.

Karar verme tarzları araştırmacılar tarafından farklı boyutlarda ele alınmıştır. Scott ve Bruce karar verme tarzlarını rasyonel, sezgisel, bağımlı, kaçınan ve anlık olmak

üzere beş boyutta değerlendirmişlerdir. Rasyonel karar verme tarzı karar vericinin bütün alternatifleri dikkatli ve sistematik bir çerçevede ele alarak değerlendirmesi ilkesine dayanır. Rasyonel karar verme yaklaşımında birey beklentilerini karşılayacak olan en iyi alternatifi seçme eğilimindedir. Sezgisel karar verme, karar verme durumuyla karşılaşan bireyin sezgi, his ve duygularına dayanarak karar verme yaklaşımı sergilemesini ifade eder. Birey bu yaklaşımda tecrübelerinin yanı sıra duygularına da başvurur (Scott & Bruce, 1995: 820-826; Tamer, 2019: 131; Fatima, Khan, Rosseli, & Ardila, 2020: 339). Bağımlı karar verme tarzı, kişinin tek başına karar veremediği, çevresindeki diğer bireylerin görüş, öneri ve yönlendirmelerine başvurarak karar vermeyi tercih ettiği karar verme tarzıdır. Bağımlı karar verme tarzına sahip olan bireylerde karar verme özgüveni düşüktür (Bodin, Chermack, & Coons, 2016: 25). Kaçınan karar verme tarzı, karar verme durumu ile karşılaşan bireyin seçimini mümkün mertebe ertelemesini ifade eder. Bağımlı ve kaçınma tarzına sahip olan bireylerin karar verme ve sorun çözme özgüvenleri düşüktür. Anlık karar verme tarzında ise, birey ayrıntılı analiz yapmadan karar verme sürecini hızlı bir şekilde tamamlamak istemektedir (Bavol'ár & Orosová, 2015: 215; Köse, 2019: 51).

Mann ve arkadaşları (1997) karar verme tarzlarını dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme olmak üzere dört boyutta incelemişlerdir. Dikkatli karar verme tarzında birey karar vereceği konu ile ilgili ihtiyaç duyduğu bilgileri toplayarak olası alternatifleri değerlendirmekte ve kendisi için en doğru seçimde bulunmaya çalışmaktadır. Kaçınma yaklaşımında ise, birey kararlarının sorumluluğunu almak istememekte, zorunlu olmadıkça karar vermemekte, karar vermekten kaçınmakta ve karar verirken çevresindeki diğer bireylerden destek almayı tercih etmektedir. Erteleyici karar verme tarzında ise, kişi son dakikaya kadar karar vermeyi ertelemektedir. Birey erteleyici karar verme tarzında karar verse bile, kararını uygulamaya geçirmeyi erteler. Panik karar verme tarzında, birey zaman baskısı altında olduğunu hissetmekte, iyi bir çözüm bulamayacağını düşünmekte, acele karar vermekte ve karar verdikten sonra seçiminin doğru olduğuna kendini inandırmaya çalışmaktadır (Mann, Burnett, Radford, & Ford, 1997: 2-12; Karahüseyinoğlu & Düşükcan, 2015: 89-90; Ding, Xu, Yang, Li, & van Heughten, 2020:352). Dikkatli karar verme tarzı seçimde bulunmadan önce alternatiflerin dikkatli bir şekilde değerlendirilmesine dayandığından yerinde ve isabetli bir karar verme yaklaşımıdır. Erteleyici, kaçınma ve panik karar verme tarzları ise, olumlu sonuçlar getirmeyen karar verme stilleridir (Çimen & Tatar, 2019: 58).

Karar verme tarzı bireyin tutum ve davranışları üzerinde etkili olur. Yapılan araştırmalarda karar verme tarzlarının kariyer seçimi, yeni teknolojilerin değerlendirilmesi, sağlıkla ilgili kararlar ve tüketici davranışları gibi tutum ve davranışlar üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir (Leykin & DeRubeis, 2010: 506; Selart, Johansen, Holmesland, & Gronhaug, 2008: 1337).

Karar verme tarzları çok sayıda araştırmacı tarafından incelemeye konu edilmiştir. Karar verme tarzları ile bazı değişkenler arasında yapılan araştırmalarda farklı sonuçların elde edildiği görülmektedir. Veysel ve Birol tarafından yapılan çalışmada dikkatli karar

verme tarzı ile problem çözme becerileri arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu, kaçıngan, erteleyici ve panik karar verme tarzları ile problem çözme becerileri arasında ise anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür (Veysel & Birol, 2017: 805-806). Uygur tarafından yapılan araştırmada da, benzer sonuçlar elde edilmiştir (Uygur, 2018:1020). Ersoy ve arkadaşlarının yaptığı araştırmada da, karar verme tarzlarının problem çözme becerilerini tahmin etmede öngörü sağladığı ve iki değişken arasında orta düzeyde bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Ersoy, Atasoy, & Pekel, 2018: 26-27). Ulaş ve arkadaşları tarafından yapılan araştırmada öğretmen adaylarının özsaygı düzeyleri ile karar verme tarzları arasında anlamlı bir ilişki olduğu, özsaygı düzeyi ile dikkatli karar verme tarzı arasında pozitif, kaçıngan, erteleyici ve panik karar verme tarzları arasında ise, negatif yönlü ilişki olduğu görülmüştür (Ulaş, Epçaçan, Epçaçan, & Koçak, 2015: 1048). Çolakkadıoğlu ve Dolapçıoğlu'nun çalışmasında da, Ulaş ve arkadaşlarının (2015) bulgularına paralel sonuçlar elde edilmiştir (Çolakkadıoğlu & Dolapçıoğlu, 2017: 218). Diğer bir araştırmada ise, özgüven düzeyinin kaçıngan, erteleyici ve panik karar verme tarzlarını yordamada öngörü sağladığı ve özgüven düzeyi ile kaçıngan, erteleyici ve panik karar verme tarzları arasında anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Atılgan, 2018: 17-18).

3. METODOLOJİ

Bu çalışmanın amacı 2005-2019 yılları arasında YÖKtez, Dergipark, ULAKBİM, EBSCOHost ve Google Scholar veri tabanlarında karar verme tarzları ile ilgili yayınlanan bilimsel çalışmaları belirli başlıklar altında toplayarak son on beş yıllık dönemde karar verme tarzları konusunda yapılan çalışmaları ortaya koymak ve bu konuya ilginin artıp artmadığını belirlemektir.

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden genişletilmiş literatür taraması yaklaşımı uygulanmıştır.

Karar verme tarzlarının incelendiği bu çalışmada YÖKtez, Dergipark, ULAKBİM, EBSCOHost ve Google Scholar veri tabanlarında yer alan çalışmalar esas alınmıştır. Yapılan tarama esnasında "Karar Verme Tarzları" ve "Karar Verme Stilleri" anahtar kelimelerinden yararlanılmıştır. Tüketici karar verme tarzları ile ilgili araştırmalar bu çalışmanın dışında bırakılmıştır. YÖKtez veri tabanında yapılan taramada 2005-2019 yılları arasında karar verme tarzları ile ilgili 64 tezin yayınlandığı görülmüştür. 64 tezin 63'ünün yayın dili Türkçe, birinin yayın dilinin ise İngilizce olduğu tespit edilmiştir. 63 Türkçe tezin ikisi kısıtlı olduğundan çalışmaya dâhil edilememiş ve geriye kalan diğer tezler incelenmiştir. Dergipark, ULAKBİM, EBSCOHost ve Google Scholar veri tabanlarında yapılan taramada 2005-2019 yılları arasında 78 makalenin yayınlandığı belirlenmiştir. Makalelerden 56'sının yayın dilinin Türkçe, 22'sinin ise İngilizce olduğu görülmüştür. Makalelerin hepsi incelenmiştir.

4. BULGULAR

2005-2019 yılları arasında karar verme tarzları ile ilişkili yayınlanan tezlere kronolojik sıraya göre Tablo 1'de yer verilmiştir. Tablo 1 incelendiğinde, 64 tez çalışmasının 20'sinin doktora, 44'ünün ise, yüksek lisans tezi olduğu belirlenmiştir. Tez çalışmalarında ağırlıklı olarak karar verme tarzları ile kişilik, problem çözme, özsaygı, düşünme stilleri ve duysal zekâ kavramları arasındaki ilişkilerin araştırıldığı görülmektedir.

Tablo 1. YÖKtez Veri Tabanında 2005-2019 Yılları Arasında Yayınlanan Tezlerin Alan ve Türüne Göre Dağılımı

Yazar	Yıl	Başlık	Yapıldığı Alan	Tez Türü
Fatih Mutlu	2019	Beden eğitimi ve spor bölümlerindeki lisans ve yüksek lisans öğrencilerinin problem çözme ve karar verme stillerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Beste Günel	2019	Benlik saygısı ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (sivil toplum kuruluşu üyesi kadınlar üzerine bir araştırma)	Psikoloji	Yüksek Lisans
Lale Mert	2019	Spor yöneticilerinin mesleki benlik saygısı durumlarının karar verme stillerine etkisinin incelenmesi	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Duygu Akar	2019	Tecrübeli ve göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin yansıtıcı düşünme eğilimleri ve karar verme stilleri arasındaki ilişki	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
Özlem Çetinyol	2019	Özel okul yöneticilerinin psikolojik dayanıklılık düzeyleri ile karar verme stillerinin incelenmesi	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
Gökhan Mert Kösem	2019	Üst düzey sporcular ve bilgisayar oyuncularının karar verme stilleri ile görsel reaksiyon zamanlarının incelenmesi	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Dilek Bel	2019	Gebelerin karar verme stilleri ve doğum beklentilerinin doğum şekli tercihleri üzerine etkisi	Sağlık Yönetimi	Yüksek Lisans
Mustafa Kürşad Filiz	2019	Spor tesislerinde çalışan yöneticilerin karar verme stillerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Bülent Karabağ	2019	Spor yapan ve yapmayan orta öğretim öğrencilerinin kişilik özellikleri, karar verme stilleri ve stresle başa çıkma stratejilerinin incelenmesi	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Oğuz Mercan	2019	Ergenlerde karar verme stillerinin öznel iyi oluş ve umut ile ilişkisi	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
Habibe Aktay	2019	Duygusal zekânın karar verme tarzları üzerindeki etkisinde belirsizlikten kaçınmanın moderatör rolü	İşletme	Yüksek Lisans

Harun Ertural	2019	Üniversite öğrencilerinin karar vermede özsaygısının ve karar verme stillerinin üst bilişe ve öğrenilmiş güçlülüğe göre incelenmesi	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
Aslıhan Sakallı	2019	Fen bilgisi öğretmen adaylarının üst bilişsel farkındalıkları ve karar verme stillerinin karar verme becerilerine göre incelenmesi	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
Zübeyde Yerebatan	2019	Basketbol klasman hakemlerinin karar verme stilleri ve özgüven düzeylerinin incelenmesi	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Sezai Açıcı	2019	Ulusal ve uluslararası voleybol hakemlerinin karar verme stillerinin incelenmesi	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Onur Sarıkaya	2018	X ve Y kuşaklarının karar verme stilleri ve risk alma eğilimleri açısından karşılaştırmalı analizi	İşletme	Yüksek Lisans
Burcu Güvendi	2018	Korumalı futbol (Amerikan futbol) sporcularının kişilik özellikleri ve psikolojik performans stratejileri ile karar verme stilleri arasındaki ilişki	Spor Bilimleri	Doktora
Esra Yurttaş	2018	Ruhsal zekâ ile karar verme stilleri ilişkisi: Yöneticiler üzerinde bir uygulama	İşletme	Yüksek Lisans
Ezgi Göl	2018	Yükseköğretimde örgüt kültürü ile yönetsel karar verme stillerinin ilişkisi (*kısıtlı-incelenemedi*)	Eğitim Bilimleri	Doktora
Sultan Yavuz Eroğlu	2018	Hakemlerin ahlaki olgunluk ve empati düzeylerinin karar verme stillerine etkisinin incelenmesi	Spor Bilimleri	Doktora
Yasemin Fatma Tekin	2018	Okul müdürlerinin karar verme stilleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişki: Karma bir uygulama (Aydın ili örneği)	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
Mehmet Burak Demir	2018	Futbol hakemlerinde karar verme stilleri ile kişilik özellikleri yaratıcılık ve problem çözme becerisi arasındaki ilişkinin incelenmesi	Spor Bilimleri	Doktora
Meral Bahar Sarıkaya	2018	Hekimlerde duygusal zekânın karar verme stilleri üzerine etkisi	Sağlık Yönetimi	Yüksek Lisans
Mustafa Ercengiz	2017	Kabul ve kararlılık terapisi yönelimli psikoeğitim programının karar verme stilleri üzerindeki etkisi	Eğitim Bilimleri	Doktora
Canan Ertürk	2017	Ergenlerde narsistik kişilik özelliklerinin duygu stilleri ve karar verme stillerini yordama düzeyi	Psikoloji	Yüksek Lisans
Merve Kıloğlu	2017	Türkiye olimpik hazırlık merkezlerine (TOHM) devam eden sporcuların karar verme stillerinin belirlenmesi	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Alp Par	2017	Satış yöneticilerinin liderlik ve karar alma tarzlarının performanslarına etkileri	İşletme	Doktora

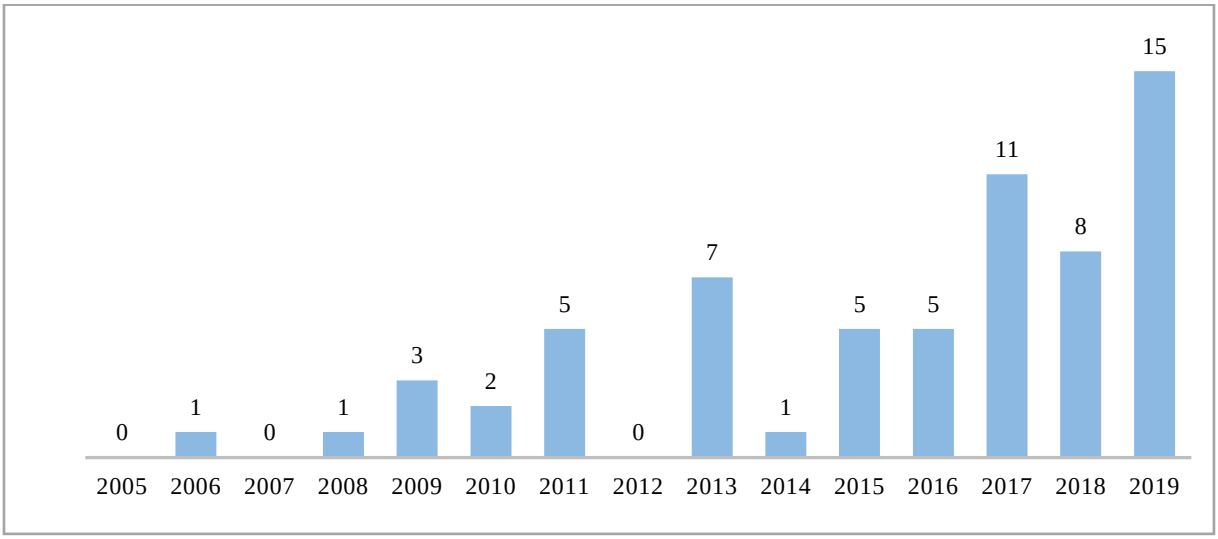
Murat Ülker	2017	Spor yapan ve yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin kişilik özellikleri, karar verme stilleri, stresle başa çıkma stratejilerinin karşılaştırılması	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Bülend Özen	2017	Stratejik düşünme, eleştirel düşünme ve yaratıcı düşünmenin karar verme stillerine etkisi üzerine bir araştırma	İşletme	Doktora
Melihşah Katman	2017	Meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin öğrenilmiş güçlülük düzeyleri ile karar verme stillerinin incelenmesi	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Nürşen Şen	2017	Kamu sağlık sektöründe yönetici karar verme stillerinin ve ilişkili olduğu faktörlerin incelenmesi	Sağlık Yönetimi	Yüksek Lisans
Sümeyye Çimen	2017	Duygusal özerklik kazanımında benlik saygısı ve karar verme stillerinin etkilerinin belirlenmesi	Psikoloji	Yüksek Lisans
Kübra Özdemir	2017	Gençlik hizmetleri ve spor il-ilçe müdürlerinin stratejik yönetim uygulamaları ve karar verme stillerinin incelenmesi	Spor Bilimleri	Doktora
Emrah Keskin	2017	Otel işletmeleri yöneticilerinin öz yeterliliklerinin karar verme stillerine etkisinde yönetsel güçlülüğün aracılık rolü	Turizm İşletmeciliği	Doktora
Murat Yalçın	2016	Milli Eğitim Bakanlığı merkez örgütü yöneticilerinin öz yeterlilik düzeylerinin karar verme stilleri ile arasındaki ilişkisi	Eğitim Bilimleri	Doktora
Atakan Aksu	2016	Farklı klasmanlardaki futbol hakemlerinin karar verme stilleri ve özgüven düzeylerinin incelenmesi	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Salim Akyürek	2016	Lider yöneticilerin öğrenme biçimleri ve kontrol odaklarının karar verme stilleri üzerindeki etkileri ve buna yönelik bir uygulama	İşletme	Doktora
İbrahim Orkun Akcan	2016	Elit oryantiring sporcularının görsel reaksiyon süreleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişki	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Emel Adsız	2016	Yöneticilerin duygusal zekâ düzeylerinin karar verme stillerine etkisi	İşletme	Yüksek Lisans
Gülin Saya	2015	The relationship of academic procrastination and decision making styles among university students	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
Esin Kıratlı	2015	Tenis hakemlerinin karar verme stilleri ve empatik eğilim düzeylerinin karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi	Spor Bilimleri	Doktora
Oğuz Yalçın	2015	Kişilik özelliklerinin ve risk algısının karar verme stillerine etkisi: Pilotlar üzerinde bir araştırma	İşletme	Doktora
Cennet Kurban	2015	Bireysel algılarına göre okul yöneticilerinin karar verme stilleri	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans

Dinçer Ölçüm	2015	Okul yöneticilerinin karar verme stillerinin öğretmenlerin iş doyumuna etkisi (Sakarya ili örneği)	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
Serap Aktaş	2014	Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı yöneticilerinin karar verme stillerinin karşılaştırılması	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Nevzat Dinçer	2013	Spor yöneticilerinin karar verme stilleri ile problem çözme becerileri üzerine bir araştırma	Spor Bilimleri	Doktora
Muhammet Übeydullah Öztabak	2013	Farklı okul türlerinde öğrenim gören lise öğrencilerinin sınıf seviyelerine göre düşünme stilleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi	Eğitim Bilimleri	Doktora
Burak Kural	2013	Dağcıların stresle başa çıkma tutumlarının karar vermede özsaygı ve karar verme stilleriyle ilişkisi	Spor Bilimleri	Yüksek Lisans
Furkan Karahüseyinoğlu	2013	Kamu yöneticilerinin karar verme tarzlarını özsaygı düzeyleri üzerinden okumak: Elazığ örneği	İşletme	Yüksek Lisans
Barbaros Hayrettin Topal	2013	Yönetimde karar verme stillerinin örgüt kültürüne etkisi	İşletme	Yüksek Lisans
Mohanad Badour	2013	Hastane yöneticilerinin karar verme tarzlarına göre örgüt çevresi algılarına ilişkin bir alan araştırması	İşletme	Yüksek Lisans
Ali Arslan	2013	Lise öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının karar verme stilleri ile ilişkisi	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
Engin Üngüren	2011	Psikobiyolojik kişilik kuramı ekseninde yöneticilerin kişilik özellikleri, karar verme stilleri ve örgütsel sonuçlara yansımaları	Turizm İşletmeciliği	Doktora
Ayşe Yayla	2011	İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin kariyer gelişimleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
Ayşe Tunç	2011	İlköğretim 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri ile algılanan ana baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
Ahmet Selçuk Yılmaz	2011	Üniversite öğrencilerinin, karar verme stillerinin ve karar vermede özsaygı düzeylerinin utangaçlık ve benlik saygısı açısından incelenmesi	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
İbrahim Yıldız	2011	Bilgi teknolojilerinin kullanımı ve yönetsel karar verme tarzları ilişkisi	İşletme	Yüksek Lisans
Oğuzhan Çolakkadıoğlu	2010	Çatışma kuramına dayalı olarak geliştirilen karar verme beceri eğitimi grup uygulamalarının ergenlerin karar verme stillerine etkisi	Eğitim Bilimleri	Doktora

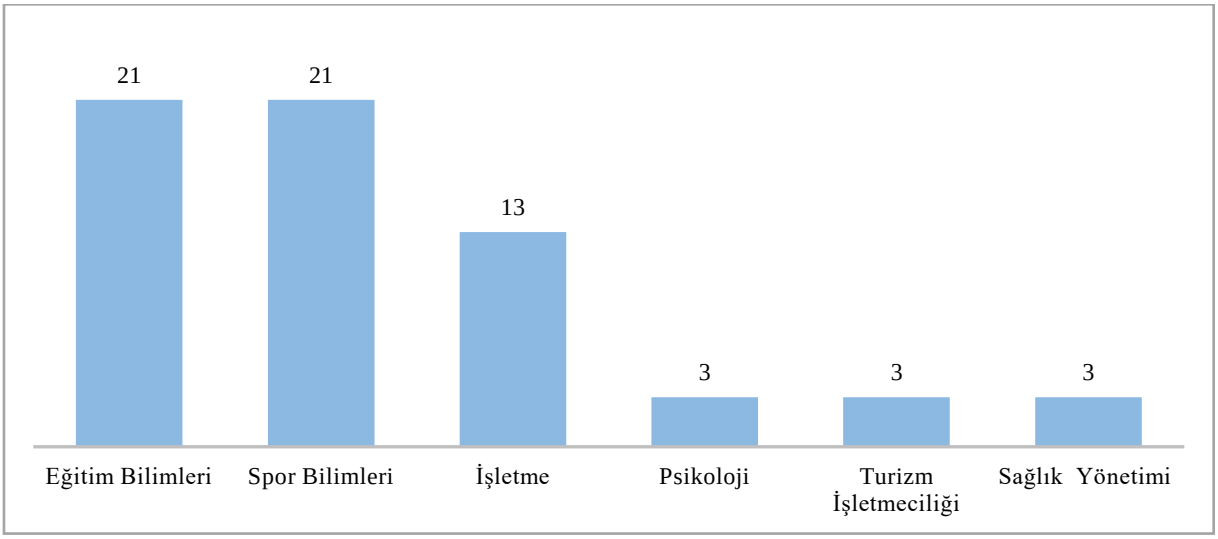
Burcu Özkara	2010	İş fikri bulma yöntemleri üzerinde kişiliğin ve karar verme tarzlarının etkisi: Isparta ve Burdur illerindeki girişimciler üzerinde bir araştırma	İşletme	Yüksek Lisans
Mehmet Çağrı Çetin	2009	Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin karar verme stilleri, sosyal beceri düzeyleri ve stresle başa çıkma biçimlerinin bazı değişkenler açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesi	Spor Bilimleri	Doktora
Özden Can	2009	Üniversite öğrencilerinin akılcı olmayan inançları ve karar verme stillerinin incelenmesi	Eğitim Bilimleri	Yüksek Lisans
Ömer Akgün Tekin	2009	Yönetimde karar verme: Batı Antalya bölgesinde bulunan beş yıldızlı otel işletmelerindeki çeşitli departman yöneticilerinin karar verme stillerini tespit etmeye yönelik uygulamalı bir araştırma	Turizm İşletmeciliği	Yüksek Lisans
Ebru Oğuz	2008	İlköğretim okulu yöneticilerinin liderlik stilleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişki (*kısıtlı-incelenemedi*)	Eğitim Bilimleri	Doktora
Murat Balkıs	2006	Öğretmen adaylarının davranışlarındaki erteleme eğiliminin, düşünme ve karar verme tarzları ile ilişkisi	Eğitim Bilimleri	Doktora

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi, https://tez.yok.gov.tr/, 17.12.2020

Karar verme tarzları ile ilgili tez çalışmalarının yıllara göre dağılımı Şekil 1'de görülmektedir. Tarama çalışmasının yapıldığı dönem bağlamında en fazla tez çalışmasının 2019 yılında yapıldığı; 2005, 2007 ve 2012 yıllarında ise, karar verme tarzlarını ele alan tez çalışmasının yapılmadığı anlaşılmaktadır. Tez çalışmalarının bağlı oldukları anabilim dallarına göre dağılımları Şekil 2'de görülmektedir. Karar verme tarzları ile ilgili tez çalışmalarının ağırlıklı olarak eğitim bilimleri, spor bilimleri ve işletme ana bilim dallarında gerçekleştirildiği, psikoloji, turizm işletmeciliği ve sağlık yönetimi ana bilim dallarındaki çalışmaların ise sınırlı sayıda kaldığı anlaşılmaktadır.

Şekil 1. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 2. Tezlerin Çalışma Alanlarına Göre Dağılımı

Dergipark, ULAKBİM, EBSCOHost ve Google Scholar veri tabanlarında 2005-2019 yılları arasında karar verme tarzlarını konu alan bilimsel makalelere kronolojik sıra ile Tablo 2'de yer verilmiştir. İncelenen dönemde Türk araştırmacılar tarafından 78 adet bilimsel makalenin yayınlandığı görülmektedir. Bilimsel makalelerin 17'si lisansüstü tez çalışmalarına dayalı olarak yayınlanmıştır. Bilimsel makale çalışmalarında araştırmacıların daha çok karar verme tarzları ile özsaygı, kişilik, sorun çözme, düşünme stilleri, kontrol odaklılık ve duygusal zekâ kavramları arasındaki ilişkileri ele aldıkları görülmektedir.

Tablo 2. Dergipark, ULAKBİM, EBSCOHost ve Google Scholar Veri Tabanlarında 2005-2019 Yılları Arasında Yayınlanan Makaleler

Yazarlar	Yıl	Makalenin Başlığı	Alan
Dayanç Kıyat, Merve Ayyıldız	2019	Marka kişiliği ile karar verme tarzlarının demografik özellikler açısından incelenmesi	İşletme
Ertuğrul Köse	2019	Karar verme tarzları ile sorun çözme becerileri arasındaki ilişkinin araştırılması	İşletme
Öznur Bozkurt, Armağan Ercan	2019	Çalışanların işe adanmışlıklarında karar verme tarzları belirleyici olabilir mi?	İşletme
İbrahim Durmuş	2019	Yöneticilerin işlerine yönelik tutumları, karar verme tarzları ve modern ahilik davranışları	İşletme
Emrah Keskin, Nilüfer Şahin Perçin	2019	Yöneticilerin öz yeterlilik inançları, yönetsel güçlülük düzeyleri ve karar verme stilleri arasındaki ilişki	Turizm İşletmeciliği
Nürşen Şen, Hacer Ö. Narcı, Gülhan Kalmuk	2019	İl düzeyinde görev yapan kamu sağlık yöneticilerinin karar verme stilleri ve ilişkili faktörlerin araştırılması	Sağlık Yönetimi
İbrahim Durmuş	2019	Çalışanların işlerine yönelik tutumları ile kişilik özelliklerinin karar verme stilleri üzerindeki etkisi	İşletme
Davut Atılgan, Yalçın Tükel	2019	Hakemlerin karar verme stillerinin incelenmesi	Spor Bilimleri
Sümeyye Çimen, Arkun Tatar	2019	Gençlerde duygusal özerklik kazanımında benlik saygısı ve karar verme stillerinin etkilerinin belirlenmesi	Psikoloji
Gülay Tamer	2019	Strategic effects of managers' leadership characteristics and control focus on decision making styles: An application in İstanbul province	Sağlık Yönetimi
Ayla Karakullukçu, Mehmet Öçalan, Pelin Avcı	2019	Identification of decision-making skills of the high school students participating in school sports activities	Eğitim Bilimleri
Barbaros Serdar Erdoğan, Gökhan Acar	2018	Analysis of decision-making styles of department of sports management students	Spor Bilimleri
Burcu Güvendi, Mehmet Güçlü, Ayşe Türksoy Işım	2018	Korumalı futbol (Amerikan futbol) sporcularının kişilik özellikleri ve psikolojik performans stratejileri ile karar verme stilleri arasındaki ilişki	Spor Bilimleri
Fetullah Battal, Şaduman Yıldız, Şenol Kılıçaslan, Ertuğrul Çınar	2018	Solomon Ash uyumluluk deneyi ve bireylerin karar verme tarzları arasındaki ilişki	İşletme
Utku Işık, Recep Cengiz	2018	Doğa kulüplerine üye bireylerin zaman yönetimi ve karar verme stillerinin incelenmesi	Spor Bilimleri
Özlem Özer	2018	Sağlık yönetimi öğrencilerinin karar verme stillerinin incelenmesi	Sağlık Yönetimi
Sebahat Sevgi Uygur	2018	Lise öğrencilerinde problem çözme becerilerinin akılcı olmayan inanç düzeyi ve karar verme stillerine göre yordanması	Eğitim Bilimleri
Rengin Zembat, Hilal İ. Tunceli, Ezgi Yavuz, Zeynep Kılıç	2018	Okul öncesi öğretmen adaylarının kontrol odağı ve karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi	Eğitim Bilimleri
Abdurrahman Kırtepe, Turan Çetinkaya	2018	Farklı branştaki hakemlerin karar verme stillerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi	Spor Bilimleri

Adnan Ersoy, Taner Atasoy, Aydın Pekel	2018	The relationship between problem solving levels with decision making styles of sport managers (sports İstanbul sample)	Spor Bilimleri
Mustafa Ercengiz, Ali Haydar Şar	2018	Kabul ve kararlılık terapisi yönelimli karar verme becerisi psikoeğitim programının karar verme stilleri üzerindeki etkisi	Eğitim Bilimleri
Meral Bahar Sarıkaya, Gaye Atilla	2018	Hekimlerde duygusal zekânın karar verme stilleri üzerine etkisi	Sağlık Yönetimi
Gönül Demir Tekkurşun, Sevinç Namlı, Zekihan Hazar, Anıl Türkeli, Halil İbrahim Cicioğlu	2018	Bireysel ve takım sporcularının karar verme stilleri ve mental iyi oluş düzeyleri	Spor Bilimleri
Davut Atılgan	2018	Beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörlerin özgüven düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi	Spor Bilimleri
İlter Helvacı, Mithat Turhan, Onur Köprülü	2017	Kişilik, karar verme tarzları ve iş fikri bulma yöntemleri arasındaki ilişki	İşletme
Atilla Pulur, İbrahim Orkun Akcan	2017	Elit oryantiring sporcularının görsel reaksiyon süreleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişki	Spor Bilimleri
Fetullah Battal, İbrahim Durmuş, Ertuğrul Çınar	2017	The effects of organizational citizenship behaviors and decision-making styles on transformational leadership behavior	İşletme
Oğuzhan Çolakkadıoğlu, Sevda Doğan Dolapçıoğlu	2017	Self-esteem and decision making styles in decision making as the predictors of critical thinking dispositions of university students	Eğitim Bilimleri
Oruç Ali Uğur	2017	Üniversiteler arası spor müsabakalarına katılan öğrencilerin bazı demografik değişkenler açısından problem çözme becerileri ve karar verme stilleri	Spor Bilimleri
M. Engin Deniz, Alkım Arı, Seher Akdeniz, Hatice İrem Özteke	2017	The prediction of decision self esteem and decision making styles by mindfulness	Eğitim Bilimleri
Cennet Kurban, Metin Yaşar	2017	Decision making styles of school managers according to their individual perception	Eğitim Bilimleri
Temel Veysel, Sefa Şahan Birol	2017	Bedensel engelli sporcuların problem çözme becerilerinin karar verme stillerine olan etkisinin belirlenmesi	Spor Bilimleri
Muhammet Ü. Öztabak, İrfan Erdoğan	2017	Lise öğrencilerinin düşünme stilleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi	Eğitim Bilimleri
Özgür Gül, Hakan Salim Çağlayan	2017	The relation between the self-esteem levels and decision making styles of the students doing sports and the students not doing sports in high schools	Spor Bilimleri
Mustafa Fedai Çavuş, Nazmiye Ü. Pekkan	2017	Bilgi ataletinin karar verme tarzına etkisi: Adana ilinde bir uygulama	İşletme
Kazım Nas	2017	Decision-making styles: Athletes playing at university teams	Spor Bilimleri
Mahmut Gülle, M. Çağrı Çetin, İhsan Sarı, Ramazan Şeker	2017	Assessment of the correlation between self-esteem in decision-making and decision-making styles of football referees in terms of their refereeing experience and violence perceptions	Spor Bilimleri

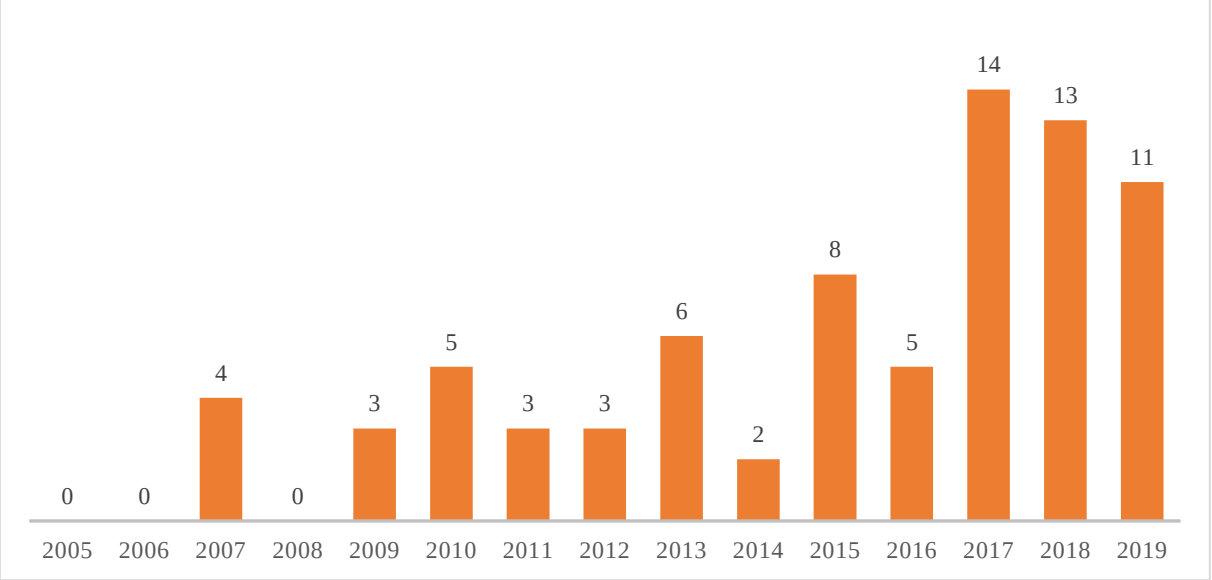
Selahattin Akpınar, Öznur Akapınar	2017	Yüksekokullarda öğrenim gören öğrencilerin bazı değişkenler açısından problem çözme becerileri ve karar verme stillerinin incelenmesi	Spor Bilimleri
Oğuzhan Çolakkadıoğlu, D. Billur Çelik	2016	The effect of decision-making skill training programs on self-esteem and decision-making styles	Eğitim Bilimleri
Füsun Çınar Altıntaş, Ceyda Kavurmacı	2016	Bireysel karar stilleri ve yönetsel değer ilişkisi	İşletme
Gürbüz Ocak, Ramazan Yurtseven	2016	Ortaokul öğrencilerinin sınav kaygıları ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi	Eğitim Bilimleri
Handan D. Böyükaslan, Belkıs Özkara, Şuayıp Özdemir	2016	Kültürel değerlerin yöneticilerin karar verme stiline etkisi	İşletme
Sefa Şahan Birol, Alpaslan İnce	2016	Sportif rekreasyon aktivitelerine katılan öğrencilerin karar vermede özsaygı ve karar verme stillerinin belirlenmesi	Spor Bilimleri
Öznur Akpınar, Veysel Temel, Sefa Ş. Birol, Selahattin Akpınar, Kazım Nas	2015	Üniversitede okuyan hokey sporcularının karar verme stillerinin belirlenmesi	Spor Bilimleri
Meriç Eraslan	2015	Üniversite spor bölümü öğrencilerinin atılganlık ve karar verme stillerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi	Spor Bilimleri
Veysel Temel, Sefa Ş. Birol, Kazım Nas, Selahattin Akpınar, Murat Tekin	2015	Self-esteem in decision making and decision making styles of teachers	Eğitim Bilimleri
Adem Peker, Aslı Kartol, Meva Demir	2015	Ergenlerde akılcı olmayan inançlar ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin yapısal eşitlik modeli ile incelenmesi	Eğitim Bilimleri
A. Halim Ulaş, Cevdet Epçaçan, Cahit Epçaçan, Büşra Koçak	2015	Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyi ve karar verme stillerinin incelenmesi	Eğitim Bilimleri
Coşkun Arslan, Ahmet Selçuk Yılmaz	2015	Analyzing decision making styles and self-respect at decision making of university students regarding to shyness and self- esteem level	Eğitim Bilimleri
Furkan Karahüseyinoğlu, Muhammet Düşükcan	2015	Yöneticilerin öz saygı seviyeleri ve karar verme stillerinin yönetim üzerine etkileri; Elazığ örneği	İşletme
Metin Deniz, Selahattin Avşaroğlu	2014	Üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ yeteneklerinin karar vermede özsaygı ve karar verme stillerini açıklama düzeyinin incelenmesi	Eğitim Bilimleri
Mustafa Vural, Hakan Salim Çağlayan	2014	The study of sport manager's decision making styles who are working in center and rural organizations of general directorate of sport	Spor Bilimleri
Kasım Tatlılıoğlu	2014	Üniversite öğrencilerinin karar vermede öz-saygı düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin bazı değişkenlere göre incelenmesi	Eğitim Bilimleri
Melehat Öneren, Gamze Ebru Çiftçi	2013	Yöneticilerin öz yeterlilik ve karar verme tarzlarına ilişkin özel bankalarda bir araştırma	İşletme

Celal Teyyar Uğurlu	2013	Effects of decision-making styles of school administrators on general procrastination behaviors	Eğitim Bilimleri
Ziya Bahadır, Zehra Certel	2013	Evaluation of life satisfaction, self-esteem in decision-making and decision-making styles of weightlifting referees	Spor Bilimleri
Zehra Certel, Ziya Bahadır, Gül T. Sönmez	2013	Investigation of empathy and self-esteem in decision making and decision-making styles among those who played team sports	Spor Bilimleri
Selen Kelecek, Atahan Altıntaş, F. Hülya Aşçı	2013	Sporcuların karar verme stillerinin belirlenmesi	Spor Bilimleri
Osman Titrek, Hasan Konak, Ayfer Titrek	2013	Öğretmen adaylarının öz bilinç düzeyi ile özsaygı ve karar verme stilleri arasındaki ilişki	Eğitim Bilimleri
Kaya Yıldız	2012	İlköğretim okulu yöneticilerinin karar verme stilleri	Eğitim Bilimleri
Oğuzhan Çolakkadıoğlu, S. Sonay Güçray	2012	Çatışma kuramına dayalı olarak geliştirilen karar verme beceri eğitimi psiko-eğitim grup yaşantısının ergenlerin karar verme stillerine etkisi	Eğitim Bilimleri
Fulya Çenkseven Önder	2012	The influence of decision-making styles on early adolescents' life satisfaction	Eğitim Bilimleri
M. Engin Deniz	2011	Karar verme stilleri ve beş faktör kişilik özelliklerinin bağlanma stilleri açısından incelenmesi	Eğitim Bilimleri
Ayşe Yayla, Feride Bacanlı	2011	An examination of the relationships between career development and decision making styles of 8th grade students	Eğitim Bilimleri
Kasım Tatlılıoğlu, M. Engin Deniz	2011	Farklı öz-anlayış düzeylerine sahip üniversite öğrencilerinin karar vermede öz-saygı, karar verme stilleri ve kişilik özelliklerinin değerlendirilmesi	Eğitim Bilimleri
Kürşat Özdaşlı, Burcu Özkara	2010	Girişimcilerimizin iş fikri bulma yöntemleri ve iş fikri bulma yöntemlerinin karar verme tarzları ile ilişkisi: Isparta-Burdur girişimcileri üzerinde bir araştırma	İşletme
Ömer Akgün Tekin, Rüya Ehtiyar	2010	Yönetimde karar verme: Batı Antalya bölgesindeki beş yıldızlı otellerde çalışan farklı departman yöneticilerinin karar verme stilleri üzerine bir araştırma	Turizm İşletmeciliği
Funda Koçak, Oğuz Özbek	2010	Decision making self-esteem and decision making styles of Turkish tennis referees	Spor Bilimleri
Ercan Yılmaz, Vicdan Altınok	2010	Öğretmen adaylarının duygusal zekâ düzeylerinin karar vermede özsaygı ve karar verme stillerini yordama gücü	Eğitim Bilimleri
Selçuk Nas	2010	Karar verme stillerine bilimsel yaklaşımlar	İşletme
Ebru Oğuz	2009	İlköğretim okulu yöneticilerinin karar verme stilleri	Eğitim Bilimleri
Murat Tekin, İlker Özmutlu, S. Erim Erhan	2009	Özel yetenek sınavlarına katılan öğrencilerin karar verme ve düşünme stillerinin incelenmesi	Spor Bilimleri
Bülent Dilmaç, Hasan Bozgeyikli	2009	Öğretmen adaylarının öznel iyi olma ve karar verme stillerinin incelenmesi	Eğitim Bilimleri
Enver Sarı	2008	The relations between decision making in social relationship and decision making styles	Eğitim Bilimleri
Oğuzhan Çolakkadıoğlu, S. Sonay Güçray	2007	Ergenlerde karar verme ölçeğini Türkçeye uyarlama	Eğitim Bilimleri

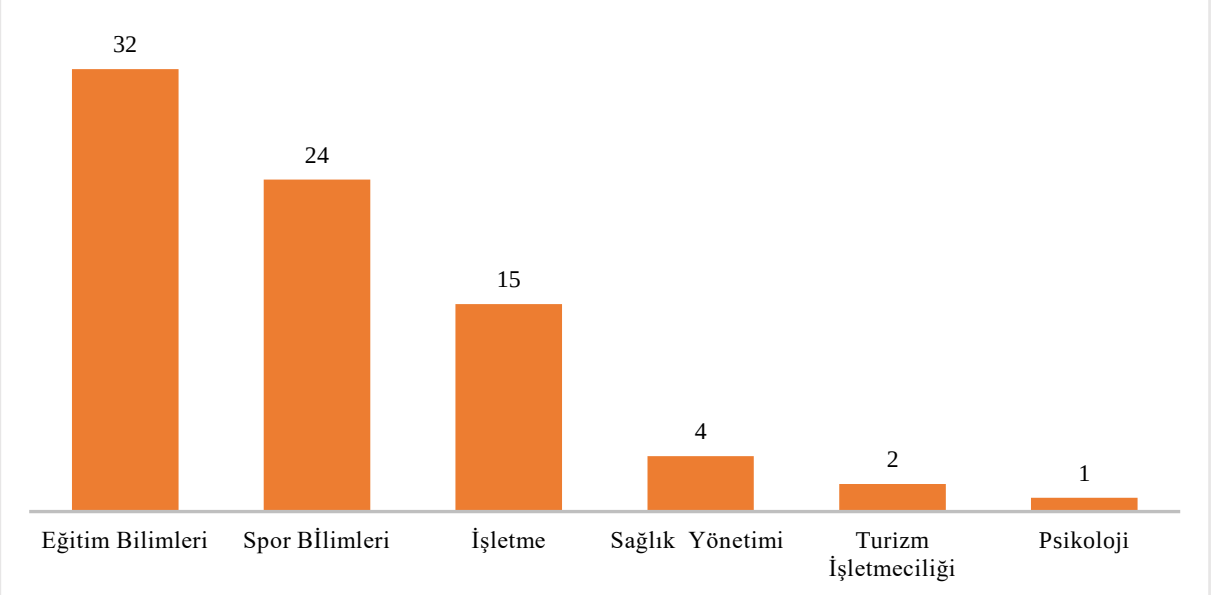
Hüseyin Izgar, Ercan Yılmaz	2007	PİO ve YİBO'nda görev yapan okul yöneticilerinin karar vermede özsaygı ve karar verme stilleri arasındaki ilişki	Eğitim Bilimleri
Selahattin Avşaroğlu, Ömer Üre	2007	Üniversite öğrencilerinin karar vermede özsaygı, karar verme ve stresle başa çıkma stillerinin benlik saygısı ve bazı değişkenler açısından incelenmesi	Eğitim Bilimleri
Murat Balkıs	2007	Öğretmen adaylarının davranışlarındaki erteleme eğiliminin, karar verme stilleri ile ilişkisi	Eğitim Bilimleri

Kaynak: EBSCOHost Database, https://www.ebsco.com/, 16.12.2020; Google Scholar Database, http://scholar.google.com/, 21.12.2020; ULAKBİM Veri Tabanı, https://www.ulakbim.tubitak.gov.tr/, 22.12.2020; Dergipark Veri Tabanı, https://dergipark.org.tr/, 24.12.2020

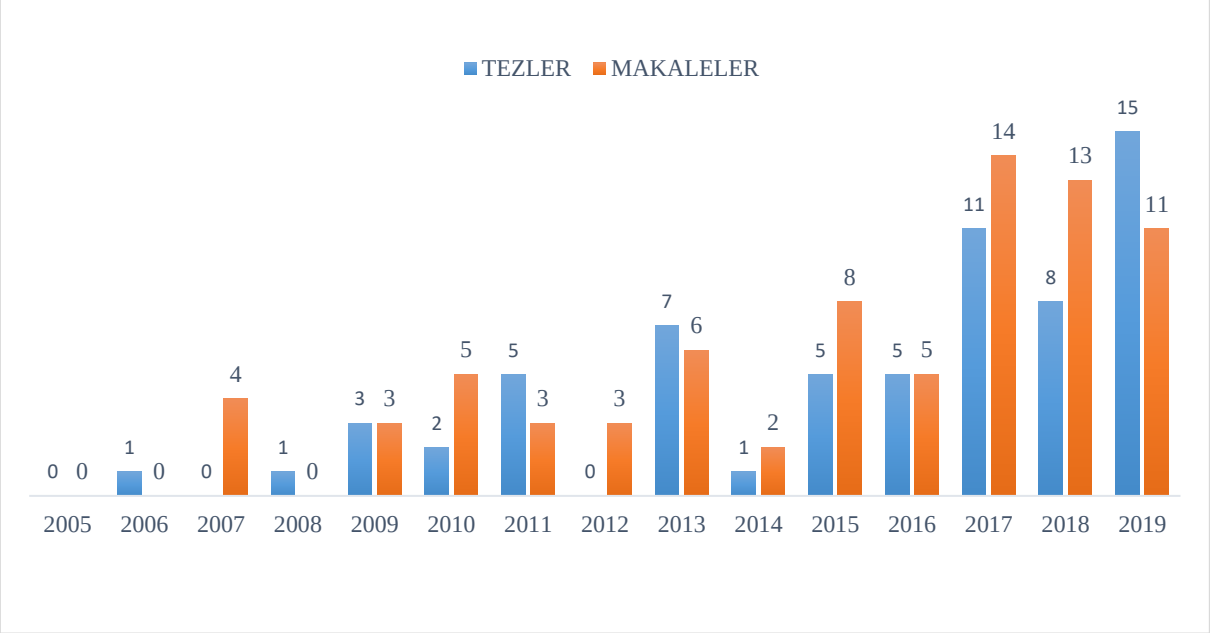
Türk araştırmacılar tarafından 2005-2019 yılları arasında karar verme tarzları ile ilgili yayınlanan bilimsel makalelerin yıllara göre dağılımına Şekil 4'te yer verilmiştir. Şekil 4'teki dağılıma bakıldığında; en fazla bilimsel makalenin 2017 yılında yayınlandığı, 2005, 2006 ve 2008 yıllarında karar verme tarzlarını ele alan bilimsel makalenin yayınlanmadığı ve son iki yılda da yayın sayısının azalmaya başladığı görülmektedir. Bilimsel makalelerin bağlı oldukları anabilim dallarına göre dağılımları Şekil 5'te görülmektedir. Karar verme tarzları ile ilgili bilimsel makalelerin en fazla eğitim bilimleri alanında yayınlandığı, bunu spor bilimleri ile işletme ana bilim dallarındaki çalışmaların izlediği görülmektedir. Sağlık yönetimi, turizm işletmeciliği ve psikoloji ana bilim dallarındaki çalışmaların ise, sınırlı sayıda kaldığı anlaşılmaktadır. Karar verme tarzlarını konu alan tez ve bilimsel makale çalışmalarının yıllara göre dağılımına Şekil 6'da yer verilmiştir. Şekil 6 incelendiğinde; karar verme tarzlarını ele alan tez ve makale çalışmalarının 2017-2019 yıllarını kapsayan dönemde diğer yıllara göre sayıca artış gösterdiği anlaşılmaktadır. Karar verme tarzlarını konu alan tez ve bilimsel makalelerin bağlı oldukları anabilim dallarına göre dağılımları Şekil 7'de görülmektedir. Karar verme tarzları ile ilgili tez ve bilimsel makalelerin en fazla eğitim bilimleri alanında yayınlandığı, bunu spor bilimleri ile işletme ana bilim dallarındaki çalışmaların izlediği görülmektedir. Sağlık yönetimi, turizm işletmeciliği ve psikoloji ana bilim dallarındaki çalışmaların ise sınırlı sayıda kaldığı anlaşılmaktadır.

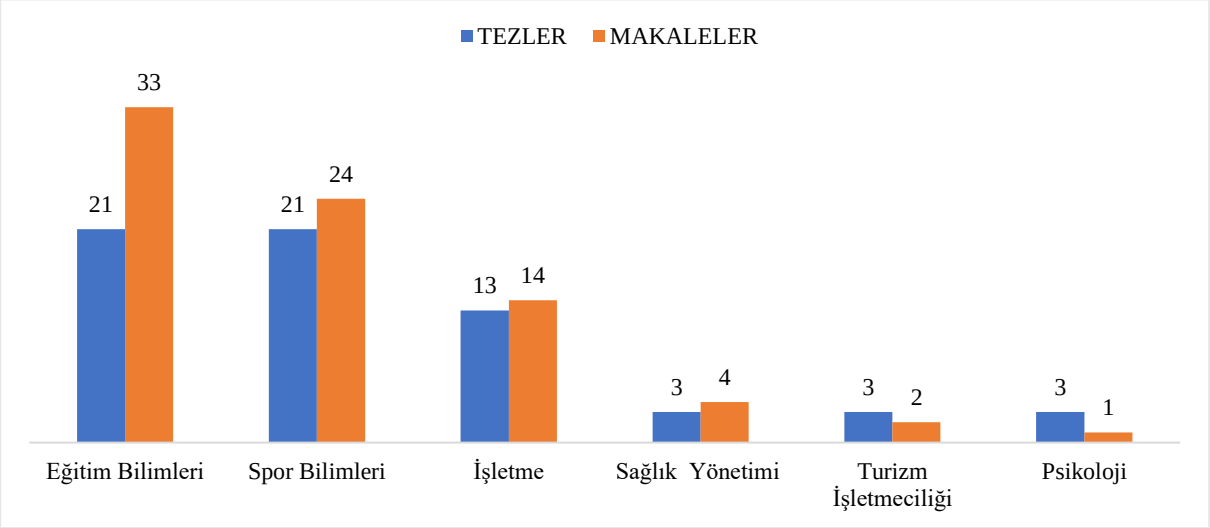
Şekil 4. Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 5. Makalelerin Çalışma Alanlarına Göre Dağılımı

Şekil 6. Tezlerin ve Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 7. Tezlerin ve Makalelerin Çalışma Alanlarına Göre Dağılımı

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada, Türkiye'de 2005-2019 yılları arasında karar verme tarzları konusunda yazılan lisansüstü tezler ile ulusal ve yurtiçinde yayın yapan uluslararası dergilerde yayınlanan makaleler incelenmiştir. Karar verme tarzları ile ilgili çalışmalar tez, makale ve ana bilim dallarına göre gruplandırılmış ve bu konuya ilginin artıp artmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın kapsamını YÖKtez, Dergipark, ULAKBİM, EBSCOHost ve Google Scholar veri tabanları oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, on beş yılda Türkiye'de karar verme tarzları konusunu ele alan 20'si doktora ve 44'ü yüksek lisans

olmak üzere toplam 64 tez çalışması yapıldığı ve ulusal yazında 78 bilimsel makalenin yayınlandığı görülmüştür. Bilimsel makalelerden 17'sinin tez çalışmalarına dayalı olarak yayınlandığı belirlenmiştir. Tez çalışmalarından ikisi yazarları tarafından kısıtlandığı için incelenememiştir. Bilimsel makalelerin ise, hepsi incelenmiştir. Tarama çalışmasının yapıldığı dönemde en fazla tez çalışmasının 2019 yılında gerçekleştirildiği; 2005, 2007 ve 2012 yıllarında ise, karar verme tarzlarını ele alan bir tez çalışmasının yapılmadığı görülmüştür. Diğer taraftan, karar verme tarzları ile ilişkili en fazla bilimsel makalenin 2017 yılında yayınlandığı, 2005, 2006 ve 2008 yıllarında karar verme tarzlarını ele alan bilimsel makalenin yayınlanmadığı ve son iki yılda da, yayın sayısının azalmaya başladığı görülmüştür. İncelenen dönemde en fazla tez ve bilimsel makalenin son üç yıllık dönemde yayınlandığı ve karar verme tarzları konusuna ilginin arttığı belirlenmiştir. Tez ve bilimsel makale çalışmalarında araştırmacıların daha çok karar verme tarzları ile özsaygı, kişilik, sorun çözme, düşünme stilleri, kontrol odaklılık ve duygusal zekâ kavramları arasındaki ilişkileri ele aldıkları belirlenmiştir. Karar verme tarzları ile ilgili tez ve bilimsel makalelerin en fazla eğitim bilimleri alanında yayınlandığı, bunu spor bilimleri ile işletme ana bilim dallarındaki çalışmaların izlediği görülmüştür. Sağlık yönetimi, turizm işletmeciliği ve psikoloji ana bilim dallarındaki çalışmaların ise sınırlı sayıda kaldığı belirlenmiştir.

Karar verme tarzları konusunun önümüzdeki yıllarda farklı bilim dallarındaki araştırmacılar tarafından ele alınması, nicel çalışmaların yanı sıra nitel çalışmalara da, ağırlık verilmesi ve karar verme tarzlarının diğer kavramlarla ilişkilerinin incelenmesi alan yazının zenginleşmesine katkıda bulunacaktır.

REFERENCES

- Arroba, T. Y. (1978). Decision-making style as a function of occupational group, decision content and perceived importance. ***Journal of Occupational Psychology***, *51*(3), 219-226.
- Atılgan, D. (2018). Beden eğitimi öğretmenleri ve antrenörlerin özgüven düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. ***Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi***, *20*(4), 8-22.
- Bavol'ár, J., & Orosová, O. (2015). Decision-making styles and their associations with decision-making competencies and mental health. ***Judgment and Decision Making***, *10*(1), 115-122.

- Bodin, R., Chermack, T. J., & Coons, L. M. (2016). The effects of scenario planning on participant decision-making style: A quasi-experimental study of four companies. ***Journal of Futures Studies***, *20*(4), 21-40.
- Çimen, S., & Tatar, A. (2019). Gençlerde duygusal özerklik kazanımında benlik saygısı ve karar verme stillerinin etkilerinin belirlenmesi. ***Humanistic Perspective***, *1*(1), 56-70.
- Çolakkadıoğlu, O., & Dolapçıoğlu, S. D. (2017). Self-esteem and decision making styles in decision making as the predictors of critical thinking dispositions of university student. ***Turkish Studies***, *12*(28), 209-222.
- Dergipark Veri Tabanı, https://dergipark.org.tr/, (24.12.2020).
- Ding, N., Xu, X., Yang, H., Li, Y., & van Heughten, P. (2020). Decision-making styles of Chinese business students. ***Journal of Education for Business***, *95*(6), 351-358.
- Dinklage, L. B. (1967). *Adolescent choice and decision-making, monograph 2 A, studies of adolescents in secondary schools.* Cambridge: Harvard School of Education.
- Driver, M. J., Brousseau, K. R., & Hunsaker, P. L. (1990). *The Dynamic Decision Maker*. New York: Harper & Row Publishers.
- EBSCOHost Database, https://ebsco.com/, (16.12.2020).
- Ersoy, A., Atasoy, T., & Pekel, A. (2018). The relationship between problem-solving levels with decision-making styles of sport managers (Sport İstanbul sample). ***Sport & Society***, *18*(1), 24-28.
- Fatima, S., Khan, M., Rosseli , M., & Ardila, A. (2020). Age, executive functioning, and decision-making styles in adults: A moderated mediation model. ***Aging, Neuropsychology, and Cognition***, *27*(3), 338-350.
- Google Scholar Database, https://scholar.google.com/, (21.12.2020).
- Harren, V. A. (1979). A model of career decision making for college students. ***Journal of Vocational Behavior***, *14*, 119-133.
- Karahüseyinoğlu, F., & Düşükcan, M. (2015). Yöneticilerin öz saygı seviyeleri ve karar verme stillerinin yönetim üzerine etkileri; Elazığ örneği. ***Fırat Üniversitesi Harput Araştırmaları Dergisi***, *2*(2), 85-105.

- Köse, E. (2019). Karar verme tarzları ile sorun çözme becerileri arasındaki ilişkinin araştırılması. ***Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi***, *11*(4), 49-60.
- Leykin, Y., & DeRubeis, R. J. (2010). Decision-making styles and depressive symptomatology: Development of the decision styles questionnaire. ***Judgment and Decision Making***, *5*(7), 506-515.
- Mann, L., Burnett, P., Radford, M., & Ford, S. (1997). The Melbourne decision-making questionnaire: An instrument for measuring patterns for coping with decisional conflict. ***Journal of Behavioral Decision Making***, *10*, 1-19.
- Scott, S. G., & Bruce, R. A. (1995). Decision-making style: The development and assessment of a new measure. ***Educational and Psychological Measurement***, *55*(5), 818-831.
- Selart, M., Johansen, S. T., Holmesland, T., & Gronhaug, K. (2008). Can intuitive and analytical decision styles explain managers' evaluation of information technology? ***Management Decision***, *46*(9), 1326-1341.
- Tamer, G. (2019). Strategic effects of managers' leadership characteristics and control focus on decision making styles: An application in İstanbul province. ***International Journal Entrepreneurship and Management Inquiries***, *3*(4), 127-145.
- ULAKBİM Veri Tabanı, https://ulakbim.tubitak.gov.tr/, (22.12.2020).
- Ulaş, A. H., Epçaçan, C., Epçaçan, C., & Koçak, B. (2015). Öğretmen adaylarının karar vermede özsaygı düzeyi ve karar verme stillerinin incelenmesi. ***Turkish Studies***, *10*(3), 1031-1052.
- Uygur, S. S. (2018). Lise öğrencilerinde problem çözme becerilerinin akılcı olmayan inanç düzeyi ve karar verme stillerine göre yordanması. ***Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi***, *17*(67), 1014-1026.
- Veysel, T., & Birol, S. Ş. (2017). Bedensel engelli sporcuların problem çözme becerilerinin karar verme stillerine olan etkisinin belirlenmesi. ***Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi***, *10*(49), 800-807.
- Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi, https://tez.yok.gov.tr/, (17.12.2020).